

Budžet je finansijski plan baziran na godišnjim procjenama primitaka i izdataka.

Primici obuhvataju: 1) tekuće prihode (poreze, doprinose, takse, naknade, koncesije i ostale prihode); 2) primitke od prodaje imovine; 3) primitke od otplate kredita; 4) donacije i transfere; 5) pozajmice i kredite (domaće i inostrane); 6) druge prihode.

Tekući prihodi budžeta Crne Gore

- Akcize
- Porez na dodatu vrijednost – PDV
- Porez na dobit pravnih lica
- Poreza na dohodak fizičkih lica
- Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje
- Porez na kafu
- Porez na promet nepokretnosti
- Porez na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica
- Porez na upotrebu putničkih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica
- Porez na premije osiguranja
- Porez na ugljovodonike
- Carine
- Takse
- Naknade
- Ostali prihodi

1. Akcize

Zakon o akcizama¹

Akciza se plaća na akcizne proizvode proizvedene u Crnoj Gori i akcizne proizvode koji se uvoze u Crnu Goru.

1. **Alkohol i alkoholna pića (količina akciznih proizvoda izražena u hektolitrima, a za pivo i etil alkohol zapreminski sadržaj). Akciza se plaća u iznosu od:**
 - 5,00 € po hektolitrju piva;
 - 0 € po hektolitrju mirnog vina;
 - 35 € po hektolitrju pjenušavog vina;
 - 0 € po hektolitrju ostalih nepjenušavih fermentisanih pića;
 - 35 € po hektolitrju ostalih pjenušavih fermentisanih pića;
 - 100 € po hektolitrju srednjih alkoholnih pića;
 - 650 € po hektolitrju čistog alkohola.

2. **Duvanski proizvodi (osnovica – 1000 kom. i maloprodajna cijena, odnosno kilogram proizvoda)**
 - Akciza na cigarete plaća se kao specifična akciza koja je određena u iznosu za 1000 kom. i kao proporcionalna akciza koja je određena u procentu od maloprodajne cijene cigareta.
 - Specifična akciza na cigarete iznosi 17,50 € za 1000 kom.
 - Proporcionalna akciza na cigarete iznosi 35% od njihove maloprodajne cijene.
 - Akciza na ostale duvanske proizvode plaća se po kilogramu tih proizvoda, i iznosi:
 - za cigare i cigarilose - 25,00 €,
 - za fino rezani duvan - 25,00 €,
 - za drugi duvan za pušenje - 25,00 €.

3. **Mineralna ulja, njihovi derivati i supstituti (osnova - količina mineralnih ulja, izražena u l ili kg)**
 - olovni benzin 554 € na 1000 l;
 - bezolovni 549 € na 1000 l;
 - kerozin koji se koristi: kao motorno gorivo 330 € na 1000 litara; za grijanje 89,7 € na 1000 l;
 - gasna ulja koja se koriste: kao motorno gorivo 440 € na 1000 l; kao motorno gorivo za industrijske i komercijalne svrhe 259 € na 1000 l; za izvođenje radova na projektu autoputa Bar Boljare - 169 € na 1000 l; za grijanje 207 € na 1000 l;
 - prirodni plin koji se koristi: kao motorno gorivo 0 € na 1000 l; za industrijske i komercijalne svrhe 0 eura na 1000 l; za grijanje 0 eura na 1000 l;
 - ulje za loženje 19,5 € na 1000 kg;
 - tečni naftni gas koji se koristi: kao motorno gorivo 125 € na 1000 kg; kao motorno gorivo za industrijske i komercijalne svrhe 58,5 € na 1000 kg; za grijanje 26 € na 1000 kg;
 - biogoriva 350 € na 1000 l.

4. **Gazirana voda (osnova - količina akciznih proizvoda izražena u hektolitrima)**
 - Gazirana voda sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju - 10 € po hektolitrju gazirane vode.

Napomena:

Zakona o akcizama - članovima 31 i 32 propisano je oslobađanje od plaćanja akcize za diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije i druga oslobađanja.

¹ („Sl. list RCG“, br. 65/01, 76/05 i „Sl. list RCG“ br. 76/08, 50/09, 78/10, 61/11, 28/12, 38/13,45/14 i 1/17)

2. Porez na dodatu vrijednost – PDV

Zakon o porezu na dodatu vrijednost²

Porez na dodatu vrijednost (PDV) je opšti porez na potrošnju, obračunava se i plaća u svim fazama prometa oporezivih proizvoda, odnosno oporezivih usluga.

Predmet oporezivanja PDV-a je promet proizvoda i usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Osnovica PDV-a je sve što predstavlja plaćanje koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV. U poresku osnovicu se uračunavaju: akcize i drugi porezi, takse, carine i druge uvozne dažbine, osim PDV i posredni troškovi, kao što su provizije, troškovi ambalažiranja, prevoza i osiguranja.

- **Opšta stopa - PDV** se obračunava i plaća po opštoj stopi od 19 % od svakog prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda.
- **Snižena stopa - PDV** se obračunava i plaća po stopi od 7 % kod prometa osnovnih proizvoda za ljudsku ishranu (hljeb, brašno, mlijeko i mliječni proizvodi, hrana za odojčad, mast, ulje, meso i šećer); lijekova i medicinskih sredstava; udžbenika, knjiga i nastavnih sredstava, usluga smještaja; vode za piće (osim flaširane); dnevne i periodične štampe (osim štampe koja većim dijelom uključuje reklamne sadržaje); usluga javnog prevoza putnika i njihovog ličnog prtljaga; usluga javne higijene; pogrebnih usluga i proizvoda; autorskih prava i usluga iz oblasti obrazovanja, književnosti i umjetnosti; autorskih prava iz oblasti nauke i umjetničkih predmeta, zbirki i antikviteta; usluga koje se naplaćuju putem ulaznica za bioskopske i pozorišne predstave, koncerte, muzeje, sajmove, zabavne parkove, izložbe, zoološke vrtove i slične kulturne i sportske priredbe; usluga upotrebe sportskih objekata u neprofitne svrhe; servisnih usluga koje se pružaju u marinama; hrane za životinje, sredstava za ishranu bilja, sredstava za zaštitu bilja, sjemenskog i sadnog materijala i živih životinja.

Snižena stopa od 7 % se obračunava i plaća na usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka u hotelima sa najmanje četiri zvjezdice u Sjevernom regionu, odnosno sa najmanje pet zvjezdica u Središnjem i Primorskom regionu;

Napomena:

Nulta stopa – PDV se primjenjuje za izvozne transakcije, isporuke lijekova i medicinskih sredstava koji se finansiraju iz sredstava Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, proizvode i usluge koji se koriste u vezi sa međunarodnim vazdušnim i pomorskim saobraćajem, proizvode namjenjene za diplomatska i konzularna predstavništva i dr.

Nulta stopa PDV-a se primjenjuje i na isporuku proizvoda i usluga za gradnju i opremanje ugostiteljskog objekta kategorije pet i više zvjezdica, energetskog objekta za proizvodnju električne energije instalisane snage veće od 10 MW i kapaciteta za proizvodnju prehrambenih proizvoda razvrstanih u okviru sektora C grupa 10 Zakona o klasifikaciji djelatnosti (“Službeni list CG”, broj 18/11), čija investiciona vrijednost prelazi 500.000 eura.

Zakon o PDV čl. 26 – 29 predviđa više vrsta oslobođenja od plaćanja PDV-a i ista se odnose na usluge od javnog interesa, uvoz proizvoda, kao i određena specifična oslobođenja (usluge osiguranja i reosiguranja; promet nepokretnosti; finansijske usluge; usluge davanja u zakup stambenih prostorija duže od 60 dana; zlato i druge plemenite metale, banknote i kovanice koje uvozi Centralna banka Crne Gore, kao i usluge igara na sreću.

Zakon o autoputu Bar – Boljare³ propisuje da se PDV plaća se po stopi od 0% na promet proizvoda i usluga namijenjenih za izgradnju autoputa koje realizuje izvođač radova, ili se ta realizacija realizuje za račun izvođača radova na izgradnji autoputa.

² („Sl. list RCG“, broj 65/01, 38/02, 72/02, 21/03 i 76/05 i „Sl. list CG“, broj 16/07, 29/13, 9/15, 53/16 i 1/17)

³ („Službeni list Crne Gore“, br. 052/14)

3. Porez na dobit pravnih lica

Zakon o porezu na dobit pravnih lica⁴

Obveznik poreza na dobit je rezidentno, odnosno nerezidentno pravno lice koje obavlja djelatnost radi sticanja dobiti. Predmet oporezivanja rezidentnog pravnog lica je dobit koju to lice ostvari u Crnoj Gori i izvan Crne Gore, a predmet oporezivanja nerezidenta je dobit koju to lice ostvari u Crnoj Gori.

Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Izvorima dobiti u Crnoj Gori smatraju se prihodi ostvareni po osnovu:

- prodaje dobara proizvedenih u Crnoj Gori;
- pružanja usluga u Crnoj Gori;
- kamata, ako terete rezidenta ili nerezidenta preko njegove stalne poslovne jedinice u Crnoj Gori;
- dividendi i udjela u dobiti isplaćenih od strane rezidenta;
- korišćenja imovinskih prava u Crnoj Gori;
- eksploatacije prirodnog bogatstva;
- nepokretnosti i prava na nepokretnostima koje se nalaze u Crnoj Gori;
- prodaje nepokretne imovine koja se nalazi u Crnoj Gori;
- prodaje pokretne imovine, ukoliko se njen prodavac nalazi u Crnoj Gori;
- osiguranja i reosiguranja od rizika ostvarenih u Crnoj Gori.

Napomene:

Zakon o porezu na dobit pravnih lica, član 31, propisuje da je, u cilju stimulanja privrednih aktivnosti u nedovoljno razvijenim područjima, predviđena mogućnost korišćenja poreske olakšice za otpočinjavanje biznisa u privredno nedovoljno razvijenim opštinama. Novoosnovanom pravnom licu koje obavlja djelatnost u privredno nedovoljno razvijenim opštinama obračunati porez na dobit za prvih osam godina umanjuje se u iznosu od 100%. Ovu olakšicu mogu da koriste i druga pravna lica koja osnivaju poslovnu jedinicu u privredno nedovoljno razvijenim opštinama.

Porez na dobit u skladu sa Zakonom ne plaćaju: državni organi, organi državne uprave, organi lokalne uprave, javni fondovi, javne ustanove, turističke organizacije, sportski klubovi, sportska društva i savezi, vjerske zajednice, umjetnička udruženja, političke stranke, komore, sindikati i nevladine organizacije, ako su u skladu sa posebnim zakonom osnovane za obavljanje nedobitne djelatnosti.

Zakon o autoputu Bar – Boljare propisuje da pravnom licu čiji je osnivač i stoprocentni vlasnik izvođač radova, osnovanom u Crnoj Gori, obračunati porez na dobit ostvaren iz prihoda od izgradnje autoputa za period od šest godina, od početka izgradnje autoputa, umanjuje se u iznosu od 100%.

⁴ („Službeni list RCG“, br.65/01, 80/04 i „Službeni list CG“, br. 40/08, 86/09, 14/12, 61/13 i 55/16)

4. Poreza na dohodak fizičkih lica

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica⁵

Poreski obveznik poreza na dohodak je rezidentno, odnosno nerezidentno fizičko lice koje ostvari dohodak.

Stopa poreza na dohodak iznosi 9% od poreske osnovice.

Na lična primanja koja su iznad iznosa prosječne mjesečne bruto zarade ostvarene u prethodnoj godini u Crnoj Gori prema podacima organa nadležnog za poslove statistike (u daljem tekstu: prosječna zarada), stopa poreza na dohodak iznosi 11%, na iznos primanja iznad prosječne zarade.

Porez na prihode od kapitala obračunava se po stopi od 9%, dok se stopa poreza na prihode od kamata koje se isplaćuju nerezidentu iznosi 5%.

Napomene:

Dohotkom se ne smatraju prihodi ostvareni po osnovu: propisa o pravima invalida; dječjeg dodatka i posebne pomoći za opremu novorođene djece; osnovnih prava iz oblasti socijalne zaštite; pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine usled elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja; naknade iz zdravstvenog osiguranja, osim naknade zarada; nasleđa i poklona; organizovane socijalne i humanitarne pomoći; državnih nagrada ustanovljenih zakonom; penzija, osim penzija ostvarenih u skladu sa zakonom kojim se uređuju zarade državnih i javnih funkcionera i invalidnina; nagradnih igara i igara na sreću; osiguranja stvari, života i imovine.

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica propisuje da se poreskom obvezniku koji otpočne obavljanje djelatnosti u privredno nedovoljno razvijenim opštinama, obračunati porez za prvih osam godina umanjuje u iznosu od 100%. Ukupan iznos poreskog oslobođenja za period od osam godina ne može biti veći od 200.000,00 eura.

Zakon o finansiranju lokalne samouprave⁶, član 26, propisuje da se opštini ustupa 12% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica ostvarenih na njenoj teritoriji, dok se Prijestonici se ustupa 16%, a Glavnom gradu 13% prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica ostvarenih na njenoj teritoriji.

Zakon o autoputu Bar – Boljare propisuje da porez na dohodak fizičkih lica koji je ostvaren u Crnoj Gori, ne plaćaju lica zaposlena kod izvođača radova, a koja nijesu državljani Crne Gore, ili nemaju prebivalište u Crnoj Gori, a koja dohodak ostvaruju radom na izgradnji autoputa.

5. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje⁷

Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje su:

- **doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje** - kumulativna stopa doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje iznosi 20,5% (na teret zaposlenog stopa iznosi 15% i na teret poslodavca 5,5%)
- **doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje** - kumulativana stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje iznosi 12,8% (stopa na teret zaposlenog iznosi 8,5%, a na teret poslodavca 4,3%)
- **doprinos za osiguranje od nezaposlenosti** - kumulativana stopa doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti iznosi 1% (na teret zaposlenog stopa iznosi 0,5% i na teret poslodavca 0,5%).

5 („Sl.list RCG“, br. 65/01, 37/04 i 78/06 i „Službeni list CG“, br. 86/09, 14/12, 62/13, 06/13, 60/14, 79/15 i 83/16)

6 („Sl list RCG“, br. 042/03 i 044/03, „Sl. list CG“, br. 005/08, 051/08, 074/10, 001/15, 078/15, 003/16 i 030/17)

7 (Sl. list CG“, br. 13/07, 79/08, 86/09, 78/10, 14/12, 62/13 i 8/15)

Osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica

Napomena:

Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje propisuje oslobađanja plaćanja doprinosa na lična primanja – član 18a.

Zakon o autoputu Bar – Boljare propisuje da strani državljanin zaposlen kod izvođača radova, a koji je angažovan na izgradnji autoputa, oslobađa se plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

Na osnovu **Zakona o regionalnom razvoju**⁸ Vlada Crne Gore je donijela **Uredbu o biznis zonama** u skladu sa kojom, za lica zaposlena u biznis zoni korisnik biznis zone ne plaća: doprinose za obavezno socijalno osiguranje na zarade (doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, doprinos za zdravstveno osiguranje, doprinos za osiguranje od nezaposlenosti) i doprinosa za Fond rada kao i porez na dohodak fizičkih lica.

6. Porez na kafu

Zakon o porezu na kafu⁹

Zakonom je utvrđena obaveza plaćanja poreza na kafu koja se na teritoriji Crne Gore stavlja u slobodan promet.

Predmet oporezivanja je kafa koja se uvozi ili proizvodi na teritoriji Crne Gore.

Porez na kafu se plaća se po jednom kilogramu neto mase kafe na:

- prženu kafu - 1,00 €;
- neprženu kafu - 0,80 €;
- ljuspice i opne od kafe - 1,00 €;
- ekstrakte, esencije i koncentrate od kafe - 1,30 €

Porez na kafu se plaća 2,50 € za jedan kilogram neto mase kafe sadržane u gotovom proizvodu na:

- zamjene kafe koje sadrže kafu;
- preparate na bazi ekstrakata, esencija i koncentrata od kafe ili na bazi kafe;
- napitke i bezalkoholna pića koji sadrže kafu, ekstrakte, esencije i koncentrate od kafe.

Napomena:

Zakon o porezu na kafu donesen je u Skupštini Crne Gore u februaru 2015. godine kada počinje njegova primjena

8 ("Sl. list CG", br. 20/11 i 20/15)

9 („Sl.list CG“, broj 8/15)

7. Porez na promet nepokretnosti

Zakon o porezu na promet nepokretnosti¹⁰

Stopa poreza na promet nepokretnosti je 3% od poreske osnovice koju čini tržišna vrijednost nepokretnosti u trenutku njenog sticanja.

Prihodi od poreza na promet nepokretnosti pripadaju budžetu Crne Gore, budžetu jedinice lokalne samouprave i Egalizacionom fondu, u srazmjeri 10%:80%:10%.

Sredstva koja pripadaju budžetu Crne Gore koriste se za:

- finansiranje zaštite kulturne baštine, prema godišnjem programu zaštite kulturne baštine koji donosi Vlada Crne Gore, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove kulture;
- nagrađivanje vrhunskih sportista, na osnovu pribavljenog mišljenja organa državne uprave nadležnog za poslove sporta;
- stipendiranje mladih naučnika i istraživača na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove nauke, uz obavezu informisanja matičnog odbora Skupštine Crne Gore.

Napomena:

Zakon o porezu na promet nepokretnosti, čl 12- 14 predviđa poreska oslobođenja u smislu ovog zakona.

Zakon o finansiranju lokalne samouprave član 27 - opštini se ustupa 80% prihoda od poreza na promet nepokretnosti ostvarenih na njenoj teritoriji.

8. Porez na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica

Zakon o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica¹¹

Obveznik plaćanja ovog poreza je kupac, odnosno sticalac upotrebljivanog motornog vozila, plovnog objekta, vazduhoplova ili letilice, pod uslovom da se na njihov promet ne plaća PDV.

Poreska stopa iznosi 5% tržišne vrijednosti navedenih proizvoda.

Napomena:

Porez na promet u skladu sa zakonom ne plaća poklonoprimac koji je u odnosu prema poklonodavcu u prvom naslednom redu i naslednik koji je u odnosu prema ostaviocu u prvom naslednom redu.

¹⁰ („Službeni list Crne Gore”, br. 036/13)

¹¹ („Sl. list RCG”, broj 55/03 i „Službeni list CG”, br: 73/10, 40/11 i 34/14)

9. Porez na upotrebu putničkih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica

Zakon o porezu na upotrebu putničkih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica¹²

Porez na upotrebu putničkih motornih vozila plaća se godišnje prema radnoj zapremini motora:

putnička vozila:	motocikli:
- do 1300 cm ³ - 25 €	- do 125 cm ³ - 10 €
- preko 1300 do 1600 cm ³ - 40 €	- preko 125 do 500 cm ³ - 30 €
- preko 1600 do 2000 cm ³ - 75 €	- preko 500 do 1100 cm ³ - 150 €
- preko 2000 do 2500 cm ³ - 220 €	- preko 1100 cm ³ - 300 €
- preko 2500 do 3000 cm ³ - 500 €	
- preko 3000 do 4000 cm ³ - 750 €	
- preko 4000 do 5000 cm ³ - 1000 €	
- preko 5000 cm ³ - 1500 €	

Porez na motorna vozila umanjuje se 5% za svaku navršenu godinu starosti vozila, s tim što ukupno umanjenje ne može da pređe 50% ukupno propisane visine poreza.

Porez na upotrebu plovni objekata plaća se godišnje prema dužini plovnog objekta iskazanoj u metrima, da li plovni objekat ima kabinu ili nema i snazi motora iskazanoj u kW.

Za plovne objekte bez kabine			
Ako je dužina plovnog objekta u metrima	Snaga motora (kW)		
	do 30	preko 30 do 100	preko 100
preko 5 do 7	5 €	20 €	40 €
preko 7 do 10	10 €	30 €	50 €
Preko 10	20 €	40 €	60 €

Za plovne objekte sa kabinom				
Ako je dužina plovnog objekta u metrima	Snaga motora (kw)			
	do 30	preko 30 do 100	preko 100 do 500	preko 500
preko 5 do 7	10 €	20 €	30 €	50 €
preko 7 do 10	20 €	40 €	50 €	200 €
preko 10 do 12	30 €	50 €	100 €	250 €
preko 12 do 16	1500 €	1500 €	1500 €	1500 €
preko 16 do 20	2000 €	2000 €	2000 €	2000 €
Preko 20	3000 €	3000 €	3000 €	3000 €

¹² („Sl. list RCG“, br: 28/04 i 37/04 i „Sl. list CG“, broj 86/09)

Porez na upotrebu vazduhoplova i letilica plaća se na vazduhoplove i letilice na motorni pogon kada se koriste za (1) Sopstveni prevoz i (2) Sport i rekreativne aktivnosti u zavisnosti od broja sjedišta:

Sopstveni prevoz	Sport i rekreativne aktivnosti
veliĉine do 6 sjedišta 1.500 €	veliĉine do 4 sjedišta 1.000 €
veliĉine do 6 sjedišta 1.500 €	preko 4 sjedišta 1.500 €
preko 6 do 12 sjedišta 3.000 €	
preko 12 do 20 sjedišta 4.000 €	
preko 20 sjedišta 5.000 €	

Porez na upotrebu vazduhoplova, odnosno letilice umanjuje se 5% za svaku navršenu godinu starosti vazduhoplova, odnosno letilice, s tim što ukupno umanjenje ne moţe da preĉe 50% od propisane visine poreza.

10. Porez na premije osiguranja

Zakon o porezu na premije osiguranja¹³

Prihodi od poreza pripadaju budţetu Crne Gore.

Stopa poreza na premije osiguranja iznosi 9% od ugovorene premije osiguranja.

Napomena:

Porez na premije osiguranja od autoodgovornosti, odnosno premije kasko osiguranja motornih vozila ne plaćaju diplomatska i konzularna predstavništva i meĉunarodne organizacije, ako je to predviĉeno meĉunarodnim ugovorom.

11. Porez na ugljovodonike

Zakon o porezu na ugljovodonike¹⁴

Prihodi od poreza na ugljovodonike pripadaju budţetu Crne Gore i fondu za ugljovodonike, u srazmjeri 15:85, dok je definisano (ĉlan 22 stav 2 Zakona) da ĉe Vlada Crne Gore dostaviti Skupštini Crne Gore Predlog zakona o Fondu za ugljovodonike najkasnije do 31. decembra 2017. godine.

Do osnivanja fonda prihodi od ugljovodonika pripadaju budţetu Crne Gore, u cjelosti.

Osnovicu poreza na ugljovodonike predstavlja razlika izmeĉu prihoda ostvarenih od upstream operacija i rashoda priznatih u skladu sa Zakonom.

Stopa poreza na ugljovodonike iznosi 54% od poreske osnovice.

13 („Sl list Republike Crne Gore“, br. 027/04, 037/04, „Sl list Crne Gore“, br. 073/10, 040/11, 061/13, 006/14)

14 („Sluţbeni list Crne Gore“, br. 031/14, 052/16)

12. Carine

Carinski zakon¹⁵

Prihodi od carina i drugi prihodi ostvareni u carinskom postupku su prihodi budžeta Crne Gore.

Zakon o carinskoj tarifi¹⁶

U skladu sa Zakonom o carinskoj tarifi, na robu koja se uvozi na carinsko područje Crne Gore, carina se obračunava i naplaćuje primjenom carinske stope određene u Carinskoj tarifi na carinsku vrijednost robe. Izuzetno, na robu za koju je u Carinskoj tarifi predviđen iznos carine po jedinici mjere (specifična carina), na iznos carine iz dodaje se i iznos carine po jedinici mjere obračunat na količinu robe koja se uvozi. Carinsku tarifu kojom se utvrđuje visina carinskih stopa, u skladu sa obavezama preuzetim u okviru Svjetske trgovinske organizacije i drugim međunarodnim ugovorima koje je zaključila Crna Gora, **donosi Vlada Crne Gore u novembru tekuće za narednu godinu.**

Napomena:

Uredba o uslovima i postupku za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja carine¹⁷ koju je donijela Vlada Crne Gore utvrđuje prava oslobađanja carine.

Zakon o autoputu Bar – Boljare propisuje da su plaćanja carine oslobođeni:

- građevinski materijal namijenjen za izgradnju autoputa;
- oprema namijenjena za ugradnju u objekte autoputa i za izgradnju autoputa;
- postrojenja namijenjena za ugradnju u objekte autoputa i za izgradnju autoputa.

Gore navedeno oslobađanje odnosi se na robu, opremu i postrojenja koje uvozi u Crnu Goru izvođač radova na izgradnji autoputa Bar – Boljare.

13. Takse

Taksa na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima

Zakon o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima¹⁸

Taksa na upotrebu duvanskih proizvoda plaća se po 1m² površine dijela ugostiteljskog objekta u kojem se pružaju usluge usluživanja hrane, pića i napitaka koji se koristi za upotrebu duvanskih proizvoda u iznosu od 1 € po 1m² mjesečno.

Taksa na upotrebu elektroakustičnih i akustičnih uređaja plaća se po 1m² površine prostora koji se koristi za upotrebu elektroakustičnih i akustičnih uređaja mjesečno.

¹⁵ („Sl. list RCG“, br. 07/02, 38/02, 72/02, 21/03, 31/03, 29/05 i 66/06 i „Sl. list CG“, br. 21/08, 73/10, 01/11, 40/11 i 62/13.)

¹⁶ („Sl. list CG“, br. 60/14)

¹⁷ („Sl. list CG“, br. 20/15)

¹⁸ („Sl. list CG“, br. 37/17)

Administrativne takse

Zakon o administrativnim taksama¹⁹

Plaćanje administrativnih taksa utvrđeno je za spise i radnje pred organima državne uprave, diplomatskim i konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu, organima lokalne uprave i drugim pravnim licima koja imaju javna ovlaštenja.

Iznos Administrativne takse propisan je tarifom koja je sastavni dio zakona.

Plaćanja Administrativne takse oslobođeni su: državni organi, organi državne uprave, lokalne samouprave i lokalne uprave; organizacije obaveznog socijalnog osiguranja; organizacije iz oblasti zdravstva, nauke, kulture, prosvjete i socijalne zaštite; organizacije crvenog krsta i druge humanitarne organizacije; organizacije u oblasti zaštite djece i omladine i socijalne zaštite razvrstane prema propisu o jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti; strani državljani i strane države, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom ili pod uslovom uzajamnosti; nezaposlena lica, lica sa invaliditetom i korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna i dječija zaštita; nevladine organizacije za ostvarivanje ciljeva za koje su osnovane.

Boravišne takse

Zakon o boravišnoj taksi²⁰

Boravišna taksa je novčani iznos koji plaća lice koje izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost (hotel, motel, pansion, turistički apartman, odmaralište, kamp, planinarski dom, soba za iznajmljivanje, plovni objekat nautičkog turizma i svi drugi objekti u kojima se pružaju usluge smještaja).

Prihod od boravišnih taksi - 80% se koristi za finansiranje djelatnosti lokalnih turističkih organizacija dok se 20% koristi za finansiranje programa Nacionalne turističke organizacije, koja se u skladu sa Zakonom o turističkim organizacijama, između ostalog, finansira iz sredstava budžeta opštine Glavnog grada i Prijestonice i budžeta Crne Gore, na osnovu posebnih programa;

Sudske takse

Zakonom o sudskim taksama²¹

Takse predstavljaju prihod budžeta Crne Gore.

U postupku pred sudom plaća se sudska taksa i plaća je lice po čijem predlogu ili u čijem interesu se preduzima radnja u sudskom postupku.

Iznos Sudske takse propisan je tarifom koja je sastavni dio Zakona.

Od plaćanja sudske takse oslobođeni su: Crna Gora, državni organi i javne ustanove; organi lokalne samouprave; humanitarne organizacije; lica koja učestvuju u postupku ostvarivanja prava iz radnog, odnosno službeničkog odnosa; izdržavana lica u postupku zakonskog izdržavanja; tužioci u sudskom postupku za priznavanje materinstva, odnosno očinstva; tužioci u sporovima o čuvanju i vaspitavanju djece; bračni drug, dijete ili roditelj nestalog lica u postupku proglašenja nestalog lica za umrlo i dokazivanja smrti.

19 („Sl. list RCG“, br.55/03, 46/04 i 81/05 i 2/06 i „Sl. list CG“, br. 22/08, 77/08, 3/09, 40/10, 20/11, 26/11, 56/13, 45/14 i 53/16)

20 („Sl. list Republike Crne Gore“, br. 011/04 i 013/04, „Sl. list Crne Gore“, br. 073/10 i 048/15)

21 („Sl. list RCG“, broj 76/05 i „Sl. list CG“, br. 39/07, 40/10 i 73/10)

14. Naknade

Obaveza plaćanja naknada za korišćenje prirodnih i drugih dobara i prava od opšteg interesa utvrđena je zakonima kojima je uređeno korišćenje prirodnih i drugih dobara i prava od opšteg interesa (Zakon o šumama, Zakon o vodama, Zakon o finansiranju upravljanja vodama, Zakon o putevima, Zakon o rudarstvu, Zakon o životnoj sredini - eko naknade, Zakon o igrama na sreću, Zakon o koncesijama i dr.).

Zakon o koncesijama²²

Ugovorom o koncesiji može se utvrditi plaćanje koncesione naknade koja se plaća za dodijeljenu koncesiju u skladu sa propisima i ugovorom o koncesiji ili pružanje finansijske naknade ili druge podrške koncesionaru za ostvarivanje odgovarajućeg javnog interesa.

Koncesiona naknada za koncesije koje daje Vlada prihod je budžeta Crne Gore.

U skladu sa **Zakonom o državnoj imovini**²³ o raspolaganju stvarima i drugim dobrima u državnoj imovini iznad vrijednosti od 150.000.000 €, na predlog Vlade, odlučuje Skupština Crne Gore.

Napomene:

Zakon o finansiranju lokalne samouprave propisuje da se Opštini ustupa 70% prihoda od koncesionih i drugih naknada za korišćenje prirodnih bogatstava koja se nalaze na njoj teritoriji, osim prihoda od koncesione naknade za korišćenje luke, od kojih se 20% ustupa opštini u kojoj se nalazi luka i prihoda od koncesione naknade za korišćenje šuma, od kojih se 70% ustupa opštini na čijoj teritoriji se nalaze šume koje su predmet koncesije.

Zakon o autoputu Bar – Boljare propisuje da Izvođač radova koji je angažovan na izgradnji autoputa može koristiti tehničko-građevinski kamen do kojeg dođe u postupku izvođenja radova na izgradnji autoputa i vršiti proizvodnju tehničko-građevinskog kamena isključivo za potrebe izgradnje autoputa, bez naknade. Potrebne količine tehničko-građevinskog kamena i pozajmišta sa kojih će se vršiti proizvodnja, utvrdiće se glavnim projektom izgradnje autoputa. Na postupak korišćenja i proizvodnje tehničko-građevinskog kamena, a koji je u državnoj svojini, ne primjenjuju se odredbe zakona kojim su uređene koncesije.

Zakon o finansiranju lokalne samouprave, član 28a, propisuje da opštini pripada 30% prihoda od naknade za korišćenje drumskih motornih vozila i njihovih priključnih vozila (eko – naknade).

15. Ostali prihodi

Ostali prihodi obuhvataju prihode od kapitala, novčane kazne i oduzete imovinske koristi i prihodi koje organi koji ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti.

- **Prihode od kapitala** - kamate, rente, prihodi od akcija i udijela u dobiti.
- **Novčane kazne i oduzete imovinske korist** - novčane kazne koje izričurazni inspekcijski organi, troškovi postupka pred organima za prekršaje i osnovnim sudovima, kamate za neblagovremeno plaćanje poreza, carina i dr. javnih prihoda.
- **Prihodi koje organi koji ostvaruju vršenjem svoje djelatnosti.**

²² („Sl. list Crne Gore“, br. 008/09)

²³ („Sl. list Crne Gore“, br. 021/09, 040/11)

Parlamentarna
budžetska
kancelarija

WESTMINSTER
FOUNDATION FOR
DEMOCRACY

O nama

Parlamentarna budžetska kancelarija Skupštine Crne Gore

Parlamentarna budžetska
kancelarija Skupštine Crne Gore,
pod pokroviteljstvom Vestminsterske
fondacije za demokratiju u Crnoj Gori,

email: pbk@skupstina.me,

adresa: Novaka Miloševa 8,
Podgorica

Skupština Crne Gore i Vestminsterska fondacija za demokratiju (VFD) su 19. maja 2016. godine potpisale memorandum o razumijevanju u cilju formiranja Parlamentarne budžetske kancelarije (PBK), u sklopu dvogodišnjeg projekta koji VFD sprovodi uz podršku ambasade Velike Britanije u Podgorici.

Rad ove kancelarije usmjeren je na pružanje podrške poslanicima u vršenju parlamentarne kontrole budžeta. Po uzoru na praksu najrazvijenijih parlamenata, projektom se namjerava stvoriti stručno jezgro koje će omogućiti Skupštini Crne Gore da značajnije učestvuje u budžetskom ciklusu, a poslanicima da imaju na raspolaganju podršku prilikom analize i rasprave o ključnim budžetskim dokumentima i zakonima sa značajnim fiskalnim uticajem.

Podgorica, jun 2017. godine